

Selahattin Yıldırım

ULUSLARARASI BELEDİYECİLİK HAREKETİ (1913-2013) ÜSTÜNE

KÜLTÜR YAYINLARI

**ULUSLARARASI
BELEDİYECİLİK
HAREKETİ
(1913-2013)
ÜSTÜNE**

Selahattin Yıldırım

KÜNYE

Yayın No: 132 (Kasım 2020)

ULUSLARARASI BELEDİYECİLİK HAREKETİ (1913-2013) ÜSTÜNE

Selahattin Yıldırım

ISBN: 978-605-74910-0-8

Yayıncı Sertifika No: 15668

Editör: Saba Sümer

Düzeltili: Damla Özden

Yayıma Hazırlayan: Emrehan Furkan Düzgiden

Marmara Belediyeler Birliği Kültür Yayınları

Sarıdemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad. No: 10

Eminönü 34134 Fatih - İstanbul

Telefon: +90 (212) 402 19 00

Faks: +90 (212) 402 19 55

info@mbb.gov.tr

www.mbbkulturyayinlari.com

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Kitabın içeriğinde geçenler aksi söylenmedikçe yazarın kendi görüşleridir.

İÇİNDEKİLER

9 BÖLÜM I: ULUSLARARASI BELEDİYECİLİK HAREKETİ ÜSTÜNE NOTLAR

10 1. Kısa Bir Tanımsal Çaba

10 1.1 Uluslararasılık

13 1.2 Belediyecilik, Kentsel ya da Yerel Yönetim

15 1.3 Beledi, Yerel ya da Kentsel Sosyal Hareket

18 2. Kısa Bir Tarih

20 2.1 Uluslararası Yerel Yönetimler Birliğinin Doğuşu (IULA)

22 2.2 İlk Ara

24 2.3 İkinci Ara ve 1950'li Yıllara Doğru

26 2.4 Uluslararası Belediyecilik Hareketinde Yeni Yüzler:

Dünya Birleşmiş Kentler Federasyonu (FMCU)

29 2.5 1960'lı ve 70'li Yılların Dünyası

30 2.6 Dünya Büyük Kentler Birliği (Metropolis)

32 2.7 1980'li ve 90'lı yılların Dünyası

33 2.8 Uluslararası Belediyecilik Hareketinin Birleşme Süreci

35 2.9 Dünya Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatının
(UCLG) Resmi Kuruluşu

38 2.10 UCLG'nin İlk On Yılına Nasıl Değerlendirebiliriz?

42 3. Sonuç Yerine

44 BÖLÜM II: BELEDİYECİLİK MACERALARIM YA DA ULUSLARARASI BELEDİYECİLİK HAREKETİNDE KIRK YIL (1973-2013)

57 BÖLÜM III: YİRMİNCİ YÜZYIL İÇİN NELER DEDİLER?

58 1. Eric Hobsbawm

58 2. Henri Lefebvre

59 3. Isaiah Berlin

59 4. Rene Dumont

59 5. Yehudi Menuhin

59 6. Leo Valiani

60 7. Clive Ponting

61 8. Dünya Nüfusu

SUNUŞ

Bu alışma, önemli ölçüde, Dünya Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatının (UCLG) dünya belediye­cilik hareketinin 100. yılına ilişkin yürüttüğü ve bu teşkilatın 2013 Dünya Kongresi'ne sunduğu çalışmalara yaptığım katkılarının, biraz farklı bir dil ve biçimde yeniden düzenlenmesinden oluşmaktadır.

Çalışmanın "Uluslararası Belediye­cilik Hareketi stne Notlar" başlıklı birinci bölümünde uluslararası­cılık, belediye­cilik ve yerel/kentsel sosyal hareket kavramlarını içeren kısa bir tanımlama çabası, 1913'te Uluslararası Yerel Yönetimler Birliğinin (IULA) kuruluşu ile başlayıp 1950'li yıllara dek süren dönemi kapsayan kısa bir tarih, 1950'li yılların ortalarında uluslararası belediye­cilik hareketinde ortaya çıkan yeni yüzler, FMCU'nun kuruluşu, kısaca 1960'lı ve 70'li yılların dünyası, 1980'li yıllarda ortaya çıkan Metropolis oluşumu, kısaca 1980'li ve 90'lı yılların dünyası, uluslararası belediye­cilik hareketinin birleşme süreci (1996-2004), UCLG'nin 2004 yılındaki kuruluşu ve temel hedef ve ilkeleri, UCLG'nin ilk on yılının değerlendirilmesi ve sonuç yerine alt bölümlerine yer veriliyor.

Çalışmanın "Belediye­cilik Maceralarım ya da Uluslararası Belediye­cilik Hareketi İçinde 40 Yıl (1973-2013)" başlıklı ikinci bölümünde ise bu hareketin son 40 yılı içinde gözlemci, aktif katılımcı, arabulucu/kolaylaştırıcı, siyasal ve yönetimsel yetkili ve sorumlu gibi çeşitli roller üstlenmiş bir kişi olarak bu alandaki deneyimlerimin kısa bir zeti sunuluyor.

Türkçede, bu boyutlarda bir ilk niteliğinde olan bu çalışma; bilgilenme, bilgilendirme, bilgi ve deneyim paylaşma ağırlıklı bir amaç güdüyor. Bu nedenle, eleştirel niteliği sınırlıdır ve gelişmeye muhtaçtır. Ayrıca, bu hareketin içinde kişisel olarak yer aldıım ya da sorumluluk taşıdıım döneme ilişkin görüşlerimin nesneli-

ği -ne kadar çabalamış olsam da- kuşkusuz tartışmalıdır. Bu alanda beni düzeltecek okurlarıma ve dostlarıma şimdiden minnet duyarım.

Uluslararası belediyeçilik hareketinin tarihi, büyük ölçüde aynı hedef ve amaçları gütmesine rağmen -aldığı biçimler, başvurduğu yöntemler açısından- farklı, çoğul ve yer yer çelişik nitelikler taşımıştır. Bu tarih, birçok hareketin tarihinde olduğu gibi, konjektürel değişimler, zaman zaman tereddütler, iç ayrışma ve mücadelelerden nasibini almıştır. Tüm bunlara rağmen en az yüzyıl boyunca bu hareket ve bu hareket içinde yer alanlar, ulusal ihtilafları ve sınırları aşarak evrensel bir insanlık buluşma ve dayanışmasının peşini bırakmamış ve yaşadığı tüm güçlüklerle (politik, ekonomik, kültürel vb.) karşın 20. yüzyılın acımasız iki dünya savaşı sırasında bile -sınırlı da olsa- varlığını sürdürmeyi başarmıştır.

Kuşkusuz, dün olduğu gibi, bugün de dünyada birçok spesifik amaçlı belediye, kent ya da yerel yönetimin oluşturduğu uluslararası girişimler vardır ve yarın da olacaktır. Buradaki çalışmada yüzyıllık tarihsel geleneği -kısa ve zorunlu aralıklar dışında- sürdüren ya da temsil eden ve bugün küresel ölçekte en geniş ve kapsayıcı amaçlara, program ve girişimlere, yaygın örgütlenme yapısına ve en yüksek temsil kabiliyetine sahip bulunan (IULA, FMCU, Metropolis'in kurucu ortakları olduğu) Dünya Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı (UCLG) üzerinde odaklanılmaktadır.

Bu kitabın oluşmasına katkısını esirgemeyen, başta Besim Dalgıç, Cenk Tıkız, Josep Roig ve Mark Andrew Szawlowski olmak üzere tüm dostlarıma teşekkür ederim. Ayrıca, bu çalışmanın basılmasına öncülük eden Marmara Belediyeler Birliği Başkanlığına ve Birlik Genel Sekreteri Dr. M. Cemil Arslan'a ve çalışma arkadaşlarına teşekkürlerimi sunarım.

Selahattin Yıldırım

MAY 15 : GLOBAL DAY OF ACTION

ANOTHER CITY M15, PART OF
A WEEK OF
NYC ACTIONS

IS POSSIBLE, 4P, MEET BRYANT PARK.
5P, ECONOMIC INJUSTICE TOUR
6P, TIMES SQUARE

ANOTHER WORLD

IS POSSIBLE. MAY 15, 2012
ANOTHERNYC.ORG
#ANOTHERNYC

OCCUPY